

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 11/21

- העוררים:
1. שלומית מישלי
 2. אורן הדגיס
 3. ענבל חסיה ראובני
 4. חגי אטקס
 5. מיכל סימוביץ' אטקס

נגד

המשיב: נציב שירות המדינה

ערר לפי סעיף 116(ה) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969

החלטה

1. בפניי מספר עררים לפי סעיף 116(ה) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות, או החוק), בעניינם של: שלומית מישלי, אורן הדגיס, ענבל חסיה ראובני, חגי אטקס ומיכל סימוביץ' אטקס (להלן: העוררים).
נוכח זהות הטענות, החלטתי לדון בעררים במשותף.
2. העוררים 1 ו-2 משמשים כשליחי בנק ישראל בנציגות הבנק בניו יורק והעורר 4 הוא שליח הבנק לקרן המטבע הבין לאומית (International Monetary Fund – IMF), והם מבקשים שהם ובני זוגם, ייכללו ברשימת הזכאים להצביע בנציגויות ישראל בחו"ל, ביום הבחירות לכנסת – 09.04.2019.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechiroth.gov.il

3. העוררים טענו כולם כי הם עובדי ציבור, ולכן הם רשאים להצביע בנציגויות ישראל בחו"ל, כעובדי מדינה.

4. לאחר שבחנתי את העררים ואת תשובת הפקיד המוסמך לעוררים, מצאתי שדין העררים להידחות על הסף, שכן העוררים אינם נכללים ברשימת הזכאים להצביע לפי חוק הבחירות. אביא נימוקי מיד ובסמוך, אך ראשית אפנה לבחינת הוראות הדין הרלוונטיות לעניין.

רקע נורמטיבי

5. סעיף 116ז(א) לחוק הבחירות קובע כדלהלן:

"בוחר שהוא עובד המדינה או עובד של הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית העולמית, הקרן הקיימת לישראל, או קרן היסוד, הנמצא במדינת חוץ עקב עבודתו, רשאי להצביע בקלפי מיוחדת שתוצב בנציגות דיפלומטית או קונסולרית של ישראל (להלן – הנציגות); גם בן זוגו של עובד כאמור וילדו שגילו אינו עולה על עשרים שנים, ושהם בוחרים, יהיו רשאים להצביע באותה קלפי, לעניין זה, 'עובד מדינה' – לרבות חייל כהגדרתו בסעיף 89" (הדגשה הוספה – ח"מ).

6. חוק הבחירות קובע איפוא שני תנאים **מצטברים**, שבהתקיימם יוכל אדם לבחור בנציגות דיפלומטית או קונסולרית של ישראל: האחד, כי אותו אדם הוא עובד של המדינה, הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית העולמית, הקרן הקיימת לישראל או קרן היסוד; השני, כי אותו עובד נמצא במדינת חוץ עקב עבודתו.

7. לצורך מימוש הוראת החוק, קובע סעיף 116י(ד) לחוק הבחירות פרוצדורה לבחינת הנושא. בהתאם להוראת הסעיף הנ"ל, לא יאוחר מהיום ה-42 שלפני יום הבחירות יודיעו הפקידים המוסמכים לכל עובד, לבן זוגו ולילדו (עד גיל 20), על זכותם להצביע בנציגות. סעיף 116יז) לחוק הבחירות מגדיר מיהו "הפקיד המוסמך". כך נקבע, כי לעניין עובדי מדינה הפקיד המוסמך הוא נציב שירות המדינה.

8. סעיף 116י(ה) לחוק הבחירות קובע, כי "מי שלא קיבל הודעה כאמור בסעיף קטן (ד) וטוען שהוא זכאי להצביע בנציגות, רשאי לערור על כך לפני יושב ראש הועדה המרכזית, והחלטתו תהיה סופית".

עמוד 2 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

הערך

9. כאמור מדובר במספר עוורדים שהינם שליחי בנק ישראל בנציגות הבנק בניו יורק ושליח הבנק לקרן המטבע העולמית (ה - IMF). העוורדים הינם עובדי הבנק ונשלחו מטעמו בשליחות רשמית לשמש בתפקידים שונים בחו"ל.
10. נוכח העובדה שהעוורדים אינם עובדי המדינה, או עובדים של אחד המוסדות הציוניים שפורטו בחוק – לא נכללו העוורדים ברשימת הזכאים להצביע בנציגויות ישראל בחו"ל. בהתאם לפניה של מחלקת משאבי אנוש במשרד האוצר בעניין העוררים, הודיע המשיב כי עובדי בנק ישראל אינם נכללים בין עובדי המדינה, ולכן לפקיד המוסמך אין סמכות להתיר את הצבעתם בנציגות כאמור.
11. לאחר שסקרתי את הוראות החוק ואת עמדת הפקיד המוסמך, אציג את נימוקי לדחיית הערר.

דיון והכרעה

12. כאמור, מצאתי שדין הערר להידחות, וזאת מן הטעם שהעוורדים אינם עובדים של אחד הגופים שפורטו בסעיף 116 לחוק הבחירות.
13. סעיף 2(א) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 (להלן: חוק בנק ישראל), קובע כי בנק ישראל הוא תאגיד. כלומר, הבנק אינו המדינה, ועובדיו הם עובדי התאגיד שהוקם בחוק, ואינם עובדי מדינה.
14. כך גם בחקיקה מקבילה, כאשר ביקש המחוקק להחיל הוראות החלות על עובדי המדינה על עובדי תאגיד שהוקם בחוק, הוא עשה כן במפורש. כך למשל, סעיף 34כד לחוק העונשין, התשל"ז-1977, מגדיר 'עובד הציבור' כ:
- "(1) **עובד המדינה**, לרבות חייל כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;
- (2) עובד רשות מקומית או רשות חינוך מקומית;
- (3) עובד מועצה דתית;
- (4) עובד המוסד לביטוח לאומי;
- (5) **עובד בנק ישראל**;
- (6) עובד ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ ישראל, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, לרבות חבר מועצה או הנהלה במוסדות אלה;
- ..." (ההדגשות הוספו - ח"מ)

עמוד 3 מתוך 4

15. אף בחוק הבחירות גופו, ניתנו הגדרות שונות למונח "עובד מדינה". לעניין הצבעה בחו"ל, נאמר כי 'עובד מדינה' הוא לרבות חייל כהגדרתו בסעיף 89 לחוק הבחירות (ראו: סעיף 116א) לחוק הבחירות) ואולם לעניין תקופת הצינון לצורך הגשת מועמדות לכנסת, קובע סעיף 56א) כי 'עובד המדינה' יהיה גם עובד תאגיד שהוקם בחוק.

16. מכל המקובץ עולה כי החוק איננו מתיר הצבעת עובדי תאגידים שהוקמו בחוק, כבנק ישראל, בנציגויות ישראל בחו"ל, ומשזהו המצב החוקי, אף אני כבול בו ודין הערר להידחות.

17. מובן שאין באמור בכדי לאיין את זכותם של העוררים להצביע, בתחומי מדינת ישראל (ראו: סעיף 6 לחוק הבחירות), והם רשאים להגיע לישראל, בין ביוזמתם ובין ביוזמת הבנק, לצרכי הצבעה ביום הבחירות.

ניתנה היום ג' באדר ב' התשע"ט (10.03.2019).

חנן מלצר, שופט

המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21